

תקרה לרצף קצבה

מאת: עו"ד (רו"ח) אמיר גבאי

בכוונת האוצר לאפשר מתן אישור "אוטומטי" לרצף קצבה בעת עזיבת מקום עבודה, ולקבוע לראשונה תקרה לרצף קצבה | מהן השלכות המהלך?

פגיעה בציבור החוסכים לפנסיה.

השינוי השלישי: מדיניות באשר לחרטה מרצף קצבה

משיכת כספי פיצויים שלא בדרך של קצבה בתקופה שלאחר 3 חודשים ממועד עזיבת מקום העבודה או ממועד הפטירה של עובד, תחויב בתשלום מס במועד המשיכה לפי שיעור המס השולי שחל על העובד במועד המקורי של עזיבת מקום העבודה או הפטירה, ולא לפי שיעור המס השולי שחל על העובד במועד ביצוע החרטה מרצף קצבה.

כלל ידוע הוא כי יחיד ממוסה על הכנסותיו על בסיס מזומן. מעבר לכך, הוראה זו אינה מתיישבת עם השכל הישר, לא בהיבט הסוציאלי ולא בהיבט האנושי. לצורך הדוגמא, עובד שביצע בגיל צעיר רצף קצבה וחלה במחלה קשה- לא יוכל לממש את הפטור ממס בגין נכות בתקופה הקשה בחייו כנגד ההכנסה מהחרטה מרצף קצבה, ויידרש לשלם מס בשיעור המס השולי שחל עליו בעת שהחליף את מקום העבודה, שנים אחרות.

מאמר זה מובא כאן לידע כללי בלבד והוא אינו מהווה תחליף לקבלת ייעוץ. שום אינפורמציה המופיעה במאמר אינה מהווה המלצה לביצוע או אי ביצוע מהלך כלשהו. מחובתך להתייעץ לפני כל פעולה. המידע מוצג להמחשה בלבד. חבות המס הסופית בכל מקרה תיקבע אך ורק על ידי רשויות המס על פי הקבוע בפקודת מס הכנסה.

העבודה, כלומר גם על כספי פיצויים מסוג הון? נזכיר כי רק החל משנת המס 2008 כל ההפקדות לקופות הגמל, ללא יוצא מן הכלל, הן מסוג קצבה, ואולם עד לינואר 2008 ייתכנו בקופות גם כספי פיצויים מסוג הון.

השינוי השני: תקרה לרצף קצבה

קביעת תקרה לרצף קצבה, בין אם מדובר במקרה בו ניתן לעובד אישור "אוטומטי" לרצף קצבה ובין אם מדובר במקרה בו העובד נדרש לפנות לפקיד השומה, הינה שערורייה, כל זאת במידה ואנו לא חוטאים באי הבנת הנקרא. במסגרת התכנית הכלכלית מוצע להגביל בתקרה את כספי הפיצויים שנצברו בקופות במועד עזיבת מקום העבודה אשר ניתן לייעד לרצף קצבה. גם כאן מתעוררות כמה שאלות, בהן האם לא תהיה הבחנה בין עובד בגיל 67, רגע לפני יציאתו לפנסיה, לבין עובד בגיל 32 המחליף מקום עבודה? ומה הדין בנוגע לפיצויים שנצברו בקרן פנסיה ותיקה? עד כמה שניו זה עולה בקנה אחד עם תיקון 190 לפקודה?

בדברי ההסבר נטען כי התקרה לרצף קצבה נקבעה "כדי למנוע דחיית מס שאינה לתכלית הגדלת החיסכון הפנסיוני". זהו טיעון בלתי ראוי כלפי כלל האוכלוסייה, שכן גם אם כך הם פני הדברים הרי שהדבר אינו עולה בקנה אחד עם מהלכי החקיקה שבוצעו במהלך השנים האחרונות במטרה לעודד חיסכון לקצבה תוך

כספי פיצויים שנצברו בקופות בלבד, ואינה חלה על כספי פיצויים ומענקי פרישה המשולמים לעובד במזומן. אישור "אוטומטי" לרצף קצבה ייתן רק כאשר סך כספי הפיצויים שנצברו בקופות במועד עזיבת מקום העבודה אינו עולה על תקרה חדשה שנקבעה לראשונה לרצף קצבה.

התקרה שנקבעה הינה מכפלת הוותק (נטו) במקום העבודה בפעמיים תקרת הפטור לפיצויי פיטורים או מענק פרישה לכל שנת עבודה. נכון לשנת המס 2013 תקרת הפטור עומדת על 12,120 ש"ח לכל שנת עבודה.

לצורך המחשת העניין נציג דוגמא: אם העובד עבד במקום עבודתו האחרון במשך 10 שנים, אישור "אוטומטי" לרצף קצבה ייתן כל עוד סך כל כספי הפיצויים שנצברו בקופות במועד עזיבת מקום העבודה אינו עולה על סך של 242,400 ש"ח (כלומר, 10 שנים X 2 X תקרת הפטור).

עולה השאלה האם סכום זה יחושב לפי תקרת הפטור, כלומר 12,120 ש"ח נכון לשנת המס 2013, או לפי הפטור לו זכאי העובד בפועל, כאשר נכון להיום הפטור על כספי פיצויים או מענק פרישה לכל שנת עבודה עומד על שיעור של 150% מהמשכורת או 12,120 ש"ח, הנמוך ביניהם.

שאלה נוספת היא האם כלל זה יחול על כל כספי הפיצויים שנצברו בקופות השונות במהלך תקופת

לאחרונה פרסם האוצר את הצעת התקציב לשנים 2013-2014, במסגרתה הוחלט על שינויים באופן מיסוי כספי פיצויי פיטורים בעת עזיבת מקום עבודה, שיחולו החל משנת המס 2014.

נכון להיום, כשעובד עוזב מקום עבודה ומעוניין לבצע רצף קצבה על כספי פיצויים מסוג קצבה שנצברו בחיסכון הפנסיוני, עליו לפנות לפקיד השומה באזור מגוריו ולקבל אישור מס הכנסה לרצף קצבה. אגב, לא תמיד זה כך. על פי הוראות רשות המסים ישנם מקרים בהם ניתן לבצע רצף קצבה ללא אישור מפקיד השומה, ודי במסירת טופס 1161 חתום על ידי העובד למעסיק ולקופה.

השינוי הראשון: אישור אוטומטי לרצף קצבה

כברירת מחדל, כספי הפיצויים שנצברו בקופות יקבלו בעת עזיבת מקום עבודה אישור "אוטומטי" לרצף קצבה, ללא צורך בפניה לפקיד השומה, אלא אם ביקש העובד לפעול אחרת. יש לציין כי הוראה זו חלה על